

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 08:44
Diariernr: 08/2396
Arbetsgivarpolitik: 08-2:20
Nyckelord: Avsked, AD
Handläggare: Göran Söderlöf
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Arbetsrättssektionen
Datum: 2008-06-11
Mottagare: Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2008 nr 43 angående avsked av
larmoperatör som blockerat trygghetslarm
Bilagor: AD dom 2008 nr 43

CIRKULÄR 08:44

Arbetsgivarpolitik: 08-2:20

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen
Göran Söderlöf

Nyckelord: Avsked, AD

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Arbetsdomstolens dom 2008 nr 43 angående avsked av larmoperatör som blockerat trygghetslarm

Arbetsdomstolen (AD) har avgjort ovan rubricerade mål i dom 2008 nr 43 mellan Svenska Kommunalarbetareförbundet (Kommunal) och Kiruna kommun.

Bakgrund

R.S. anställs mars 2002 som larmoperatör vid kommunens larmcentral. Larmoperatörerna hanterar flera typer av larm, bland annat trygghetslarm till omkring 300 brukare.

I mars 2004 inkommer klagomål från brukare att larm från dennes bostad inte har besvarats av larmcentralen. Efter att först neka till att ha blockerat trygghetslarmet genom att ställa in det ”på arbete” erkänner R.S. Arbetsgivaren påtalar det allvarliga i det inträffade.

I samband med att R.S. i september 2005 häktas för brott utom anställningen beslutar arbetsgivaren att undersöka hans hanterande av larmen på arbetsplatsen. Av skärmbilder med information om inkomna larm m.m. framgår då att R.S. systematiskt sätter trygghetslarmen ”på arbete” även vid andra tidpunkter än vid händelsen i mars 2004.

Efter underrättelse, varsel och överläggning avskedas R.S. den 10 november 2005.

Den 23 november 2005 får arbetsgivaren mer material från larmcentralens systemleverantör Ericsson som ytterligare bekräftar R.S:s misskötsamhet. Materialet utvisar att R.S. systematiskt, under långa tider och i stor utsträckning hade satt trygghetslarm ”på arbete” så att larmen inte går fram.

Efter lokala och centrala tvisteförhandlingar ansöker Kommunal om stämning av Kiruna kommun i AD. Kommunal yrkar på ekonomiskt och allmänt skadestånd.

Kommunen bestrider käromålet.

Arbetsdomstolen

AD uppehåller sig först vid vilka omständigheter kommunen får åberopa som grund för avskedet då Kommunal gjort gällande dels att alla omständigheter inte tagits med i det skriftliga beskedet om grunderna för avskedet och dels den så kallade tvåmånadersregeln. Kommunal menar att kommunen enbart får åberopa händelsen i mars 2004.

Domstolen redogör för 19 § tredje stycket anställningsskyddslagen (LAS), enligt vilken arbetsgivaren på arbetstagarens begäran skriftligen ska uppge de omständigheter som åberopas som grund för avskedandet, och 18 § andra stycket LAS, enligt vilken arbetsgivaren i regel inte får grunda ett avskedande enbart på sådana omständigheter arbetsgivaren känt till mer än två månader. Domstolen finner dock att arbetsgivaren vid överläggningarna den 3 november 2005 tar upp fler händelser än den i mars 2004. Dessa händelser får kommunen kännedom om först i september 2005. Även sammanställningen från Ericsson får åberopas trots att den kom till kommunens kännedom först efter avskedet.

AD finner att R.S:s hantering av trygghetslarmen står klart i strid mot uppgiften att som larmoperatör ta emot inkommande larm och att det inte är förenligt med rådande rutiner för att sätta larm ”på arbete”.

AD finner vidare att R.S. genom sitt sätt att hantera larmen grovt åsidosatt sina åligganden mot kommunen. Avskedet är lagligen grundat och Kommunals talan avslås.

Kommentar

I detta mål var viktiga delar av bevisningen av teknisk natur; skärmkopior och sammanställningar från säkerhetsband. Det är viktigt att arbetsgivaren agerar så fort han fått kännedom om misskötsamheter och kartlägger och dokumenterar dessa innan han går till beslut. Har man inte egen sakkunskap kan man, som kommunen gjorde, vända sig till teknisk expertis för att få hjälp med att säkra och sammanställa materialet. När det rör material lagrat på data kan systemansvarig tjänsteman i kommunen och/eller systemleverantören kontaktas.

Av domen framgår också vikten av att noga tänka igenom de omständigheter som formellt åberopas som grund för ett avskedande. De omständigheter som arbetsgivaren enligt 19 § tredje stycket LAS på arbetstagarens begäran är skyldig att uppge begränsar vad arbetsgivaren får lägga arbetstagaren till last som grund för avskedet. Som regel kan arbetsgivaren inte därefter med framgång åberopa andra omständigheter. (Enligt 9 § LAS gäller detsamma vid uppsägning.)

Anställningsskyddslagens tvåmånadersregel (18 § andra stycket LAS) är en annan viktig bestämmelse som gör det omöjligt att åberopa enbart vad som har tilldragit sig långt innan avskedet (respektive 7 § tredje stycket vid uppsägningen på grund av arbetstagarens personliga förhållanden) sker om arbetsgivaren har haft kännedom om dessa fakta.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen

Sophie Thörne

Göra Söderlöf

Bilagor: AD dom 2008 nr 43